

DOCUMENT RESUME

ED 192 535

FL 011 466

TITLE Persian: Basic Course. A Guide to Persian Reading and Writing.

INSTITUTION Defense Language Inst., Monterey, Calif.

PUB DATE Mar 66

NOTE 78p.: For related documents, see FL 011 460-465, FL 011 568.

AVAILABLE FROM Defense Language Institute, Foreign Language Center, Nonresident Division, Presidio of Monterey, CA 93940 (\$1.35)

LANGUAGE Persian

EDRS PRICE MF01/PC04 Plus Postage.

DESCRIPTORS *Persian; Postsecondary Education; *Reading Instruction; Second Language Instruction; *Writing Instruction

ABSTRACT

This supplemental volume to the Persian instructional materials of the Defense Language Institute provides practice in writing and recognizing Persian letters and words. (JB)

✓)

 * Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
 * from the original document. *

ED192535

PERSIAN

A GUIDE TO PERSIAN READING AND WRITING

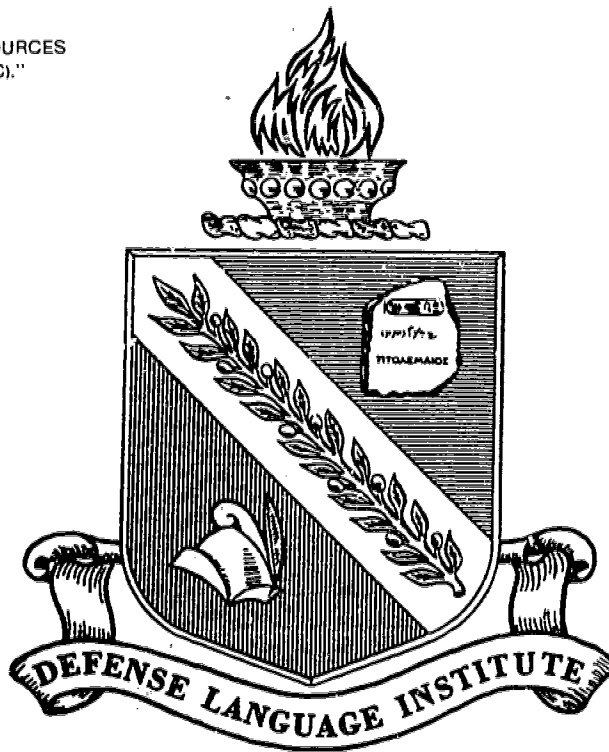
"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

DLI

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES
INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH,
EDUCATION & WELFARE
NATIONAL INSTITUTE OF
EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRO-
DUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM
THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGIN-
ATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS
STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT
OFFICIAL NATIONAL INSTITUTE OF
EDUCATION POSITION OR POLICY



DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

12 011 766

THIS PUBLICATION IS TO BE USED PRIMARILY IN SUPPORT OF TRAINING MILITARY PERSONNEL AS PART OF THE DEFENSE LANGUAGE PROGRAM (RESIDENT AND NONRESIDENT). INQUIRIES CONCERNING THE USE OF THE MATERIALS, INCLUDING REQUESTS FOR COPIES, SHOULD BE ADDRESSED TO:

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER
NONRESIDENT INSTRUCTION DIVISION
PRESIDIO OF MONTEREY, CA 93940

TOPICS IN THE AREAS OF POLITICS, INTERNATIONAL RELATIONS, MORES, ETC., WHICH MAY BE CONSIDERED AS CONTROVERSIAL FROM SOME POINTS OF VIEW ARE SOMETIMES INCLUDED IN LANGUAGE TRAINING FOR DLIFLC STUDENTS, SINCE MILITARY PERSONNEL MAY FIND THEMSELVES IN POSITIONS WHERE CLEAR UNDERSTANDING OF CONVERSATIONS OR WRITTEN MATERIAL OF THIS NATURE WILL BE ESSENTIAL TO THEIR MISSION. THE PRESENCE OF CONTROVERSIAL STATEMENTS--WHETHER REAL OR APPARENT--IN DLIFLC MATERIALS SHOULD NOT BE CONSTRUED AS REPRESENTING THE OPINIONS OF THE WRITERS, OF THE DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE, OR OF THE DEPARTMENT OF DEFENSE.

P E R S I A N

Basic Course

A Guide To Persian Reading And Writing

March 1966

REPRINTED FEBRUARY 1978

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

فهرست

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	پیش گفتار
۴	حروف الفبا با حروف معادل آن در انگلیسی
۷	صداها
۸	جزم
۹	دسته بندی حروف الفبا به چهار قسمت با اضافه حرکات ششگانه
۱۳	همزه
۱۳	مد
۱۴	حرفهائی که از جهت صدا شبیه هستند
۱۵	طرز بکار بردن حروف برای ساختن کلمات
۲۱	صداهاى ترکیبی
۲۱	تشدید
۲۲	واو معدوله
۲۲	تنوین
۲۳	ها* ملفوظ و غیر ملفوظ

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲۳	ن و پ
۲۴	عدد
۲۶	چند نکه برای زیبا خط بررسی و نمونه از آنها
۳۴	سر مشقها و تمرینها

پیش گفتار

برای بهتر و آسانتر آموختن زبان و بکار بستن و استفاده از آن احتیاج به نوشتن و خواندن داریم . پس از سخن گفتن ، نوشتن مهمترین وسیله ایست که هر کس برای فهماندن مقاصد خود بدیگران از آن استفاده میکند .

در این جزوه قصد ما تعریف و تعلیم دستور زبان فارسی نیست ، زیرا این قسمت بگذر کافی در دوره کتابهای درسی نوآموزان آمده و دیگر نیازی به بازگویی آن نیست ، بلکه منظور تعلیم نوشتن و خواندن خط فارسی است که با روشی سهل و ساده تهیه شده و در دسترس نوآموزان گذاشته میشود .

بر ما روشن است که گروهی از کلمات که ما هر روزه بدان صحبت میداریم از زبانهای بیگانه بخصوص عربی داخل فارسی شده و همچنین قسمتی از حروف هجای عربی و حتی ترکی در فارسی مورد استفاده است ، با اینوصف ما حروف را از جهت خارجی بودن و یا فارسی بودن دسته بندی نمیکیم ؛ چه ، از حروف بیگانه که ما در الفبای زبان خود داریم میناً مانند حروف الفبای فارسی استفاده میکنیم و تنکیک و تقسیم بندی آن برای نوآموزان فارسی ، غیر و ری بنظر نمیرسد . از جهت دیگر چون دسته هائی از حروف الفبا با یکدیگر از جهتی هم شکل و همانندند ، لازم آمد تا از این وجه تشابه در تسهیل تعلیم خط استفاده شود ، لذا حروف

الفبا را بچهار دسته منقسم میسازیم .

حروف را در ضمن تعلیم فقط با اشکال کوچک و بزرگ (۱) یاد میکنیم ، زیرا نشان دادن يك حرف بچهار شکل اول ، وسط ، آخر و تنها باعث ازدیاد اشکال شده و برای نوآموز تولید اشکال میکند . (۲)

نامیدن حروف بنا بر اسامی آنان مثل الف ، جیم ، دال و میم جایز نیست و برای سهولت تعلیم هر حرفی را با صدای خفیف بطوریکه در کلمات شنیده میشود و با حرکت زیر مثل ا - چ - د - م تلفظ میکنیم .

نقطه ها در خط فارسی بسیار مهم است و در واقع قسمت حساسی از حروف الفبا بشمار میرود ، با تعلل در نقطه گذاری ممکن است يك کلمه و یا جمله معنی اش را از دست بدهد و یا معنی دیگری که مراد نویسنده نبوده بخود بگیرد ، لذا دقت در نقطه گذاری از نخستین روزهای تعلیم خط برای نوآموز واجب و حتمی است .

در باره اعداد مختصری ذکر شده که با اندک دقتی نوآموز میتواند آنها را آموخته و نیازمندی خود را مرتفع سازد .

large (۲) small (۱)

خطوط فارسی باید زیبا و خوانا نوشته شود و در این زمینه قواعدی چند یاد شده و نمونه‌هایی از خطوط مختلفه چاپ میگردد .

از آنجائیکه دستورات و راهنماییهای این کتاب برای انگلیسی‌زبانان نگاشته شده ، مثلها و معادلهائی بانگلیسی بجهت روشن نمودن ذهن نوآموزان آورده شده است .

این جزوه شامل دو بخش است : بخش اول راهنمایی است برای نوشتن و خواندن خط فارسی و بخش دوم سر مشقها و تمرینهای برای نوشتن این خط .

الفبای فارسی

حروف هجا که آنرا بفارسی [الفبا] ^(۱) گویند سی و سه حرف است ^(۲) :

English equivalent of sounds	Letter	نام حروف	Symbols	حروف
a mild guttural sound non-existent in English	alef	الف	A	ا
bed	bě	ب	B	ب
peep	pě	پ	P	پ
toy	tě	ت	T	ت
see	sě	س	S	س
joke	jēm	ج	J	ج
chair	chě	چ	CH	چ
hen	hě (hottī)	ح	H	ح
as in German "ach"	khě	خ	KH	خ
day	dāl	دال	D	د

letter (۲) alphabet (۱)

English equivalent of sounds	Letter	نام حروف	Symbols	حروف
zone	zäl	زال	Z	ذ
rose (rolled "r")	rĕ	ر	R	ر
zebra	zĕ	ز	Z	ز
usual	zhĕ	ز	ZH	ز
seen	sĕn	سين	S	س
she	shĕn	شين	SH	ش
sad	säd	صاد	S	ص
zeal	zäd	ضاد	Z	ض
train	tä	طا	T	ط
zoo	zä	ظا	Z	ظ
a guttural sound non-existent in English	ĕin	عين	A'	ع
a guttural sound non-existent in English, close to Parisian "r".	ghĕin	غين	GH	غ

English equivalent of sounds	Letter	نام حروف	Symbols	حروف
four	fě	فِ	F	ف
a guttural sound non-existent in English	ghäf	قاف	Q	ق
kook	käf	كاف	K	ك
go	gäf	گاف	G	گ
leg	läm	لام	L	ل
man	mēm	میم	M	م
no	nōon	نون	N	ن
value	väv	واو	V,U,OU	و
hat	hě (havvaz)	ه	H	ه
yes	yě	ی	I,Y EI,AI	ی
a guttural sound non- existent in English	hämzė'	همزه	A	ء

صداها

حرکات^(۱) : در زبان فارسی سه صدا یا سه حرکت داریم

 که اولی را زبر و دومی را زیر و

سومی را پیش مینامند . (۲)

که معادل است با این صداها

• obey bed cat در انگلیسی .

حروف صدادار : شکل [ا - و - ی] الف - واو - یا را

حروف صدادار خوانند . "ا" "و" "ی"

گاهی صدادار خوانند .^(۳)
گاهی صدادار خوانند .^(۴)

ا و ی

feed food far

نوشتن حروف صدادار [ا - و - ی] در کلمات

واجب و نوشتن علامات صداها

اختیاری^(۵) است .

(۱) vowels (۲) میتوان حرف "ب" را برای تعلیم و تمرین صداها

بکار برد (۳) vowel (۴) consonant (۵) optional

?

صدا های زیر ، زیر و پیش را صدا های کوتاه و

حروف صدادار ا ، و ، ی را صدا های بلند

مینامند ، زیرا سه صدای اول مقطع و کوتاه و سه صدای

دوم کشیده و بلند تلفظ میشود .

جزم : هر گاه حرفی دارای صدا نباشد آنرا ساکن گویند و

این علامت [٠] را که جزم مینامند بالای حرف

ساکن میگذارند . حرف اول کلیه کلمات فارسی صدا

دار است و بخود جزم نمیگیرد بخلاف حرف آخر

کلمات که همیشه ساکن است .

(۱) short vowels (۲) long vowels (۳) quiescent (حرف " پ " در کلمه " کتاب " ساکن است) (۴) Jazm (۵) در انگلیسی حرف اول بسیاری از کلمات ساکن است مانند blue, sport, ski هر گاه کلمه ای خارجی با این کیفیت را بفارسی آوریم ، معمولاً صدای زیر و یا همزه و صدائی بآن میفزائیم مانند : اسکی - اسپورت و کراوات .

حروف الفبا و حرکات ششگانه

حروف الفبا را بنا بر وجه تشابه آنان در کلمات ، بچهار دسته

تقسیم میکنیم :

- ۱- [دسته ب] ^(۱) - ۲ [دسته ج] ^(۲) - ۳ [دسته د] ^(۳) - ۴ [بقیه حروف] ^(۴)

نو آموزان هر يك از این حروف را با شش صدای اصلی ا - ب - پ - ت - ث - ج با آهنگ رسا تکرار کنند . بخصوص باید متوجه بود که صداهای ا و ب و همچنین پ و ت از یکدیگر کاملاً مشخص و ممتاز باشند .

ی	و	ا	اَ	اِ	اُ		
بی	بو	با	بُ	بِ	بَ	B	[دسته ب]
پی	پو	پا	پُ	پِ	پَ	P	group
تی	تو	تا	تُ	تِ	تَ	T	
ثی	ثو	ثا	ثُ	ثِ	ثَ	S	
نی	نو	نا	نُ	نِ	نَ	N	
یی	یو	یا	یُ	یِ	یَ	I	

The remainder of the letters (۴) group (۳) group (۲) group (۱)

ی	و	ا	ر	ز	ج	
جی	جو	جا	ج	ج	ج	[د سے ج] group
چی	چو	چا	چ	چ	چ	CH group
حی	حو	حا	ح	ح	ح	H
خی	خو	خا	خ	خ	خ	KH

دی	دو	دا	د	د	د	[د سے د] group
ذی	ذو	ذا	ذ	ذ	ذ	Z group
ری	رو	را	ر	ر	ر	R
زی	زو	زا	ز	ز	ز	Z
ژی	ژو	ژا	ژ	ژ	ژ	ZH
وی	و ^(۱)	وا	و	و	و	V
ای	او	آ	ا	ا	ا	A

الف گاهی حرف است و گاهی صدا، هرگاه الف حرف ، (ا) ، و

(۱) واو اول حرف و واو دوم حرکت است .

الف صدا ، (ا) ، در اول کلمه قرار گیرند (ا) الف اول یعنی
 حرف را نوشته و الف دوم یعنی صدا را به شکل (ـ) که مد
 نامیده میشود (بالای آن مینویسیم (آ) .

ی	و	ا	ـُ	ـِ	ـَ		
سی	سو	سا	سُ	سِ	سَ	س	[بقیه حروف]
شی	شو	شا	شُ	شِ	شَ	SH	
صی	صو	صا	صُ	صِ	صَ	S	
ضی	ضو	ضا	ضُ	ضِ	ضَ	Z	
طی	طو	طا	طُ	طِ	طَ	T	
ظی	ظو	ظا	ظُ	ظِ	ظَ	Z	
هی	هو	ها	هُ	هِ	هَ	A	
فی	فو	فا	فُ	فِ	فَ	GH	

بقیه
حروف

ی	و	ا	ر	ز	س	ف
ی	و	ا	ر	ز	س	F
ی	و	ا	ر	ز	س	GH
ی	و	ا	ر (۱)	ز	س	K
ی	و	ا	ر	ز	س	G
ی	و	ا (۲)	ر	ز	س	L
ی	و	ا	ر	ز	س	M
ی	و	ا	ر	ز	س	H

- (۱) در چاپ ، کاف تنها و آخر بدون سرکش نوشته میشود .
 (۲) در چاپ ، لام الف "لا" باینصورت " لا " نوشته میشود .



همزه - الف

فرق میان همزه و الف آنست که همزه قبول حرکت میکند و الف همیشه ساکن است .

(۱) : ابر ، اسب ، ایرج ، اطلاق ، اداره

(۲) : داد ، باد ، روا ، جدا ، بادام

مد (~)

چون همزه و الف در اول کلمه جمع شوند يك حرف نویسند و روی آن این علامت را [~] که مد یا کشیده میگویند میگذارند :

آب ، آفتاب ، آن ، آقا ، آهو

همزه ساکن که پیش از آن مضموم باشد بصورت [واو] ، همزه ساکن که پیش از آن حرف مفتوح باشد بصورت [الف] و همزه ساکن که حرف قبل از آن مکسور باشد بصورت [یا] نوشته شود .

(۱) : مؤمن ، مؤذن ، لؤلؤ

(۲) : یأس ، رأس ، بأس

(۳) : بئر ، ذئب ، ظئر

حرفها ئیکه از نظر صدا شبیه هستند

در الفبای فارسی حروفی هستند که با یکدیگر همصدا و کاملاً هم آهنگاند ، ولی از نظر شکل اختلاف دارند .^(۱) نوشتن هر یک از این حروف بجای دیگری در کلمه نارواست .^(۲)

a =	ابر - عکس	ا - ع
t =	تبر - طرف	ت - ط
s =	سال - صابون - ثابت	س - ص - ش
h =	هنر - حباب	ه - ح
z =	زیر - حاضر - کافد - ظرف	ز - ض - ذ - ظ
gh =	اطاق - چراغ	ق - غ

-
- (۱) مانند حروف c و k در انگلیسی
(۲) نوآموزان باید در موقع خواندن کتاب اینقبیل حروف را در کلمات ، بخاطر بسپارند تا در نوشتن دچار اشکال نشوند.

طرز بکار بردن حروف برای ساختن کلمات

[دسته ب] group ب

(۱) (۲)
ب پ ت ث ن ی تنها و آخر
(۳) (۴)
ب پ ت ث ن ی اول و وسط

حرفهای اول و وسط از [دسته ب] کاملاً يك شکل اند و فقط نقطه های آنها متفاوت است . یای اول و وسط دارای دو نقطه در زیر و یای آخر و تنها بی نقطه و مهمله است .

تمرین :

با = با = با ب و = بو = بو ب ی = بی = بی
باز = باز = باز ش ب = شب = شب ك تا ب = کتاب = کتاب
پ ر = پر = پر پ ا = پا = پا ب ا د = باد = باد
م ی ز = میز = میز چ ی س ت = چيست = چيست
س ر ب ا ز = سر باز = سر باز ك ی س ت = كيست = كيست
ا س ت = است = است ك ی ك = يك = يك

medial (۴) beginning (۳) terminal (۲) separate (۱)

[دسته ج] group ج

تها و آخر

ج ج ح خ

اول و وسط

ج چ ح خ

هر گاه در کلمه حرفی از [دسته ب] پیش از حرفی از [دسته ج] قرار گیرد شکل حرف [دسته ب] تغییر میکند و از اینصورت به ت ت ث ث ی باینصورت پ پ ژ ژ / / / / در میآید.
تمرین :

ج ا = جا = جا ج و = جو = جو ج ی = جی = جی

ج ا ر و = جار و = جار و ج و ر ا ب = جوراب = جوراب

ک ج ا = کجا = کجا ب ن ج = بنج = بنج

پ ن ج ر ه = پنجره = پنجره چ ا در = چادر = چادر

س خ ت ه = سختر = سختر ح ا ج ی = حاجی = حاجی

چ ن د = چند = چند خ و ب = خوب = خوب

آن جا = آنجا = آنجا ح ا ل = حال = حال

ح ر ف = حرف = حرف خ ا ک = خاک = خاک

[دسته د] group د

د ن ز و ا تنها
ر ز آخر

حروفی که در [دسته د] هستند بحروف ماقبل خود وصل میشوند ولی بحروف مابعد خود وصل نمیشوند و اگر این حروف در اول و یا وسط کلمه آیند ، کلمه را منفصل سازنده بهمین جهت در [دسته د] حروف بشکلهای اول و وسط وجود ندارد .

تمرین :

د ا - د و - در - دارم - او - را د - دارد - زرد - روز
زور - زری - ژور - زود - پ و د = پود = بود
م داد = مداد = مداد س ر پ از = سر ر باز = سر باز
س روان = سروان = سروان ش ا گرد = شاکرد = شاکرد
ای ن = این = این ک ت ا ب = کتاب = کتاب د ف ت ر
د ف تر = دفتر د ن د ان = دندان = دندان دی وار
دی وار = دیوار ن ز د ی ک = نزدیک = نزدیک



[بقیه حروف] - دسته اول

س س ش ش ص ض ط ظ تنها و آخر
ر س ش ش ص ض ط ظ اول و وسط
حروف [س و ش] بطور کشیده [س ش] و همچنین دندانه دار
[س ش] نوشته میشود . (۱)

تمرین :

س ا = سا = سا س سا ش و = شو = شو
ش ری = شی = ششی س و پ = سوپ = سوپ
س روان = سروان = سروان س ر باز = سر باز = سر باز
ا ف س ر = افسر = افسر ا س م = اسم = اسم
س ر د = سرد = سرد ش ش = شش = شش
ش م ا = شما = شما ش ا گرد = شاگرد = شاگرد
ا ی شان = ایشان = ایشان ص ب ح = صبح = صبح
چ ط و ر = چطور = چطور ح ا ف ظ = حافظ = حافظ

(۱) بهتر است نوآموزان حروف [س و ش] را بطور کشیده بنویسند .

[بقیه حروف] - دسته دوم

تنها و آخر

ع خ ع خ ف ق

اول و وسط

ع ف ع ف ق

حروف [ع و خ] اول و وسط و همچنین آخر و تنها بایکدیگر

اختلاف کمی دارند .

تمرین :

ع ا = عا = ما ع و = عو = مو ع ی = عی = می

ع ک س = عکس = مکس مع ل م = معلم = معلم

چ راغ = چراغ = چراغ ف ق ط = فقط = فقط

ا طاق = اطاق = اطاق ف ا ر س ی = فارسی = فارسی

ف ن د ک = فندک = فندک ق ر م ز = قرمز = قرمز

ن ق ش ه = نقشه = نقشه ق ل م = قلم = قلم

ک ی ف = کیف = کیف ه ف ت ه = هفته = هفته

[بقیه حروف] - دست سوم

ک گ ل م ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه
 ک ک گ ل م ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه ه

حرف [ک] دارای يك سرکش^(۱) و [گ] دارای دو سرکش است .
 هرگاه در کلمه حرفهای [ک و گ] قبل از حروف اول ،ک ، گ قرار گیرند آنها را مدور نویسند . [ک ، گ]

تمرین :

ک ا = کا = کا	ک و = کو = کو	ک ی = کی = کی
ک ار = کار = کار	ک ل = کل = کل	ک ه = که = که
ک ی ف = کیف = کیف	ک ار د = کارد = کارد	ک ا و = گاو = گاو
گ و ش = گوش = گوش	ک ا و = گاو = گاو	ر ن گ = رنگ = رنگ
گ ف ت = گفت = گفت	ق ل م = قلم = قلم	ه ش ت = هشت = هشت
ک ل اس = کلاس = کلاس	م ا ه = ماه = ماه	

(۱) diagonal stroke



صدا های ترکیبی

در فارسی چندین صدای ترکیبی^(۱) است که مهمترین آنان بقرار
زیر است:

- ۱ - صدای ترکیبی [دی] مانند کی، ری و می که در
انگلیسی مطابق است با [eɪ] مثل "day".
- ۲ - صدای ترکیبی [و] مانند نو، طور، و دور که
در انگلیسی مطابق است با [ou] مثل "go".
- ۳ - صدای ترکیبی [آی] مانند چای، پای و نای که در
انگلیسی مطابق است با [aɪ] مثل "high".

تشدید

هرگاه در يك کلمه دو حرف همجنس مانند دو "ر" یا دو
"پ" ... پهلوی هم واقع شوند، در نوشتن یکی را حذف
کنند، و بجای آن این علامت [س] را بالای حرف دیگر
گذارند و آنرا تشدید نامند، مانند: ارّه، ارره، معلم
معلم، تّه، تپّه، برّه، برره.

diphthong (۱)

واو معدوله

(۱)
واو معدوله ؛ واویست که در این زمان عموماً نوشته میشود
ولی خوانده نمیشود ؛

خواب . خواه . خواهر . خوان . خوش . خویش
خود . خور (۲)

پیش از واو معدوله همیشه حرف [خ] واقع شده است .

تنوین

تنوین ؛ عبارتست از دو پیش ^و دو زیر _و دوزبر ^و
که آنها را در آخر کلمه های عربی مینویسند و نون ساکن
تلفظ کنند مانند ؛ مشارُالیه مشارن الیه ، بعبارة اخری
بعبارتن اخری و اتفاقاً اتفاقن . باید همیشه در انشاء
متوجه بود که کلمه فارسی یا غیر عربی با تنوین نوشته نشود
مثلاً کلمه های جاناً - زباناً - تلفوناً - تلکرافاً - نژاداً
و مانند اینها فلت است .

(۱) واو silent

(۲) تعداد این کلمات زیاد نیست و نوآموزان میتوانند
آنها را بخاطر بسپارند .

ه ملفوظ و غیر ملفوظ

(۱)

• ها بر دو قسم است : ملفوظ و غیر ملفوظ .

هـ ملفوظ یا [گویا] آنست که نوشته شود و خوانده شود .

هیچ - شهر - راه ، این [ها] در اول و وسط و آخر

کلمه در آید : هر ، زهر ، راه .

هـ غیر ملفوظ یا [پوشیده] آنست که نوشته شود و خوانده

نشود و تنها برای نمودن حرکت ماقبل خود بکار رود :

زنده . بنده . تشنه . دست . پنجره . تخته

این [ها] همیشه بآخر کلمات در آید و در اول و وسط

کلمه داخل نکردد : ریشه ، خنده ، مرده ، خانه ، جامه ،

لانه ، سه

ن - ب

هر گاه در کلمه ای حرف [نون] پیش از [ب] واقع شود [میم]

تلفظ شود ولی در نوشتن همان نون نوشته شود : شنبه ،

انبار ، دنبال ، گنبد ، پنبه

(۱) " ها " the unpronounced

عد د کلمه ایست که شماره را بیان نماید و رایجترین آنان برد و قسم
 است : اصلی ، ترتیبی (۲) (۳)

اعداد اصلی از اینقرار است : یک ، دو ، سه ، چهار ، پنج ،
 شش ، هفت ، هشت ، نه ، ده ، بیست ، سی ، چهل ،
 پنجاه ، هزار ، ده هزار و مانند اینها .

از یازده تا نوزده آحاد را بر عشرات مقدم دارند : یازده ، سیزده ،
 پانزده ، نوزده . و از بیست تا صد آحاد را با حرف عطف [و]
 بعد از عشرات در آورند : بیست و دو ، سی و چهار ، شصت
 و پنج ، و مانند اینها .

از صد ببالا عدد کوچکتر را بر بزرگتر مقدم دارند : دویست ،
 سیصد ، پانصد ، پنجهزار ، ده هزار ، و مانند اینها .

اعداد ترتیبی آنست که مرتبه را بیان نماید : یکم ، سیم ، دهم ،
 صدم ، هزارم و مانند اینها یا : اولین ، دومین ، دهمین ،
 صدمین ، هزارمین ، و مانند اینها . عدد اول را [نخست] و

An ordinal number (۳) A cardinal number (۲) number (۱)
 tens (۵) units (۴)

- [نخستین] گویند • عدد دویم را [دوم] و سیم را [سوم] نیز گویند •
 عدد [سی ام] را چنین نویسند تا با [سیم] اشتباه نشود •

<u>ترتیبی</u>		<u>اصلی</u>
یکم	1	یک
دوم	2	دو
سوم	3	سه
چهارم	4	چهار
پنجم	5	پنج
ششم	6	شش
هفتم	7	هفت
هشتم	8	هشت
نهم	9	نه
دهم	10	ده
یازدهم	11	یازده
دوازدهم	12	دوازده
سیزدهم	13	سیزده
چهاردهم	14	چهارده
پانزدهم	15	پانزده

چند نکته برای زیبا نویسی خط فارسی و نمونه از آنها

خط فارسی که از هنرهای ظریفه بشمار میرود دارای مشخصات و دقایقی است که هنگام خواندن و نوشتن بایستی در نظر گرفته شود. خط خوب، زیبا، خوانا و جذاب است و تأثیر نوشته را افزون میسازد. خوب نوشتن این خط دشوار و مستلزم کار زیاد و مداوم است. در این ایام برای نوشتن فارسی در ایران از سه قسم خط استفاده میشود: نسخ، نستعلیق و شکسته نستعلیق.

۱ - نسخ :

این خط که اصولاً عربی است از آنجهت در ایران رواج دارد که در زمان پیشین بسیاری از نویسندگان ایرانی نگارشات خود را بزبان عربی مینوشتند و صلاح میدانستند که نوشته های خود را یکی از انواع خطوط مختلفه عربی بنویسند. از این گذشته علت اساسی و مهمتر دیگری است که اهمیت این خط را در ایران پایدار نگه داشته و آن وجود ماشینهای چاپ و تحریر است. با این ماشینها نمیتوان خطوط نستعلیق و شکسته نستعلیق را نوشت و تنها خط نسخ است که در برابر ماشینهای چاپ و تحریر مورد قبول و استفاده میباشد. کلیه روزنامه ها و مجلات و بیشتر کتابها باین خط نوشته میشود و با این وصف ملاحظه میشود که تا چه اندازه خط نسخ متداول و مورد استفاده عموم مردم است.

۲ - نستعلیق :

از آمیختگی و دگرگونی و آرایش و پیرایش چندین خط مختلف نستعلیق بوجود آمد. این خط که دارای حرکاتی مدور و ملایم است

بسیار جذاب و در عین استحکام ظریف و زیبا است .

۳ - شکسته نستعلیق :

اصول و قواعد این خط از نستعلیق گرفته شده و لسی چون آزاد ی آن بیش از سایر خطوط فارسی است خوشنویسی چند باین خط در کونیهها و انحرافاتى بخشیده و آنرا بشیوه های مختلف نوشته و هر يك سبکی خاص خود داشته اند که بنام آنان خوانده میشود . خط شکسته نستعلیق بیشتر برای نوشتن نامه بکار برده میشود .

برای زیبایی این خطوط خوشنویسان متعددی کوشش و توجه فراوان مبذول داشته و دقایق و ریزه کاریهای را در نظر گرفته و مرعی داشته اند و حق آنست که فارسی نویسان با نظر تدقیق و تقدیر بدان بنگردند .

خط فارسی از راست بچپ نوشته میشود لذا گردش قلم در موقع تحریر نیز از راست بچپ است . دوایر حروفی که دایره های شکل هستند از طرف راست بچپ کشیده میشود ، ولی گردش دوایر حروف چ چ خ ع غ و ے از چپ بر راست است . معمولاً فارسی را بروی يك خط مستقیم مینویسند تا کلمات در برابر یکدیگر قرار گرفته و سطور کج و بد منظر جلوه ننماید . حروف چ چ خ س ش ص ض غ ق ل م ن ی وقتی بصورت آخر و تنها در کلمه آیند قدری پائین خط و سایر حروف الفبا درست روی خط قرار گیرند . گاهی قسمتی از يك کلمه روی قسمت دیگر آن نوشته شده و حتی گاهی کلمه ای روی کلمه

دیگر قرار میگیرد و این بد و منظور است، یکی برای ترکیبند ی کلمات و زیبایی خط و دیگر بجهت فشرده نمودن و جا دادن کلمات بیشتری در سطر است که اغلب در انتهای سطر بعمل میآید. باید توجه داشت که همیشه حروف بعدی روی حروف قبلی و کلمات بعدی روی کلمات قبلی قرار میگیرند.

در خط نستعلیق گاهی حروف بسبب مجاورت و برخورد با حروف دیگر قدری تغییر شکل میدهند که البته این تغییرات در زیبایی و شیوایی خط موثر است. در زیر پاره^۱ از این حروف با تغییرات آن یاد میشود.

۱ - هر گاه در کلمه حرفی از [دسته ب] پیش از [دسته ج] قرار گیرد شکل حرف دسته ب تغییر میکند و از اینصورت به تثنیه باینصورت
ب / پ / ژ / ز / ن / ی در میآید. آنجا - تخته - بچه - پنج

۲ - هر گاه در کلمه حرفی از [دسته ب] پیش از حروف [م، ه] قرار گیرد حرف [دسته ب] از اینصورت به تثنیه باینصورت
ب / پ / ژ / ز / ن / ی در میآید. نبر - نیروم - تهران - بهرام

۳ - هر گاه در کلمه ای حرفی از [دسته ب] بشکل وسط پیش از حروف [ر، ز، ه، ژ] قرار گیرد حرف دسته ب تغییر کرده و از اینصورت به تثنیه باینصورت
ب / پ / ژ / ز / ن / ی در میآید. پیر - مزل - کبریت

۴ - هر گاه در کلمه ای حرفهای [س و ش] دنداندار بشکل اول و یا وسط قبل از حروف [ر، ز، ه، ژ] قرار گیرند، دندان سوم آنها تغییر

شکل داده و از اینصورت س، ش به اینصورت س، ش در میآید.
سر - خسرو - شر - بشر

۵ - هرگاه در کلمه ای حرفهای [ك، گ] پیش از حرفهای [ا، ل، ك، گ] قرار گیرد، حروف [ك، گ] تغییر شکل داده و از اینصورت که، گ باینصورت که، گ در میآید. کار، گل، سیگار
۶ - حروف ص، ض وقتی بشکل اول و وسط در کلمه ای درآید يك دندان دارد. صبح - صابون - سیصد و هرگاه این حروف به شکلهای اول و وسط پیش از حرفهای ر، ز، ژ قرار گیرد تغییر میکند و از اینصورت ص، ض باینصورت ص، ض در میآید. عصر - حاضر

هرگاه دو حرف [س] و یا [ش] و یا [س و ش] پهلوی هم قرار گیرند، هر دو را بطور کشیده ننویسند بلکه یکی را دنداندار و دیگری را کشیده نویسند. شش - شست البته میتوان هر دو را دنداندار نوشت ولی در اینصورت فشرده و نازیبنا بنظرآید.

حرف [ف] وقتی بشکل اول و تنها در کلمه ای درآید، سر آنرا توپر، و وقتی بشکل وسط و آخر باشد سر آنرا تو خالی نویسند.
فردا - حرف - هفت - کیف

حرف [ق] وقتی بشکل اول و تنها و آخر در کلمه ظاهر شود، سر آنرا توپر و وقتی بشکل وسط درآید سر آنرا تو خالی نویسند.
قرمز - اطاق - قاشق - دقیقه

یای برگردان ؛ یای برگردان که باین شکل [ے] نوشته میشود، معمولاً بشکل یای آخر و گاهی تنها و بیشتر در انتهای سطر نوشته

میشود . یای برگردان را اغلب بر بالای قسمت اول کلمه و یا
کلمه دیگر مینویسند .
(۱)
علامت استفهام ؛ در فارسی " نشان پرسش " وارونه و نیمدایره
آن بطرف چپ نوشته میشود [؟] و علت آن از راست بچپ نوشتن
خط فارسی است .

question mark (۱)

برف و باران

آب دریا از تابشِ خورشید بخار
می‌شود. بخار آب به آسمان می‌رود،
و ابر می‌شود. باد ابر را حرکت
می‌دهد و به دشت و کوهستان می‌برد.
اگر هوا سرد باشد، از ابر باران
می‌بارد. در زمستان که هوا سردتر
می‌شود، برف هم می‌بارد. برف روی
کوههای بلند می‌ماند، در بهار و
تابستان کم کم آب می‌شود، و جویها
از کوه سرازیر می‌گردد.

نمونه‌ای از خط نسخ

منصور از تهرآن بیدر خود که در آبادان است نامه می نویسد:

پدر عزیز و مهربانم دیر در صبح پیش از آنکه بدستان بروم، نامه رسان پست
نامه آن پدر بزرگوار را بدستم داد، نمی دانید چه اندازه خوشحال شدم و از سلامت شما
و مادر عزیزم و پروین خدارا شکر کردم. اینکه فرموده بودید در دههای خود کوشا
باشم، البته سعی خواهم کرد که نصابی که آنها دستورهای سودمند شمارا بکار بندم.
مدیر، ناظم و آموزگاران همه در کمال مهربانی و دقت بکارهای تحصیلی ماریدگی
می کنند. کتابخانه مدرسه ما هر چند بزرگ نیست، اما کتابهای خوب دارد، در
موقع فرصت از آن استفاده می کنیم. چون کتاب گلستان سعدی در این کتابخانه
نبود، هفته گذشته از پول پس انداز خود یک جلد آن را خریدیم و کتابخانه ایجا
کردم، تا همه شاگردان از مطالعه این کتاب پُرارشش فارسی بهره مند شوند.
از وضع زندگانی من بگمان نباشید، زیرا عموجان و خانمش از من موافقت
می کنند. امیدوارم پیوسته شاد و تندرست باشید. مادر مهربانم را سلام می رسانم
خواهر عزیزم پروین را از دور می بوسم فرزند شما منصور

نمونه ای از خط نستعلیق

قزنت شم حیدر جابرت خجاله بقدری پسند ما رو ق شده که نزدی برنگ
 بحقیقت شرف بنیت قسم است که دقت ذکر و ذکر خجاله حاضر و حاضر نیستیم و هیچ کس
 لذت نبرد صبری شو زین بجز می کند سر زادم چرا که قدر جرات استم و آن بر آن لذت
 حاضر خجاله را ای می آدم و خدا را از این فیضات محمود می پسیم جان و کسی و فرد که است
 نزدیک است زلف می نام عالی به در وقت لذت نبرد بر این سوال است تمام خجاله
 کمان بکم شکر کار و دعوات نضر خفته خجاله را بر صرف دست چندین با پسند و نوبت
 دل بر وقت درخت نهد که دردم و صبر وقت نبرد و بر آدم با نبرد نبرد نبرد نبرد

نمونه ای از خط شکسته نستعلیق

ب ب ب ت ت ت ن ن ن پ پ پ ا ا ا

ب ب ت پ پ ی ب ن ب ت

بو تو شو پو یو نو پو بو

توپ بود نور پوچ یوز تور

با بانی بی بی تی آتی ثانی نانی

تو توپی بو بوبی شو شوٹی یو یوتی بو یابو

جا جان ڇا ڇا ڇو ڇوڪ ڇا ڇاڪ ڇاڪ

جي حاجي ڇا ڇا ڇي ڇيڪ ڇو ڇوڇو

راد باد داد زار وار باز تار شاز

زور دور شور زود بود رود نور

روزی رازی ورزی بازی درزی زردی

دارا دازاب دارو روباز جارو پارو

سى سىب سىم شى شىب شىك

صا صاف صا صا بون صا صامن رضا صا

صو صورت صونی صوت ضو وضو موضوع

صی صیف صید صیفی ضی قاضی راضی ماضی

طا طاق طاس طایفه ظا ظاہر ظالم نظام

طو طوطی طول طور فو منظور مخطور

طی طین طوطی حیاطی نظر ظاہر نظامی

عالم عاج عالی غا غالب غار غار

عو عور عود مسعود غو غوک غور باغہ

عی ساعی عید بعید غی یاغی باغی چراغی

ما نارسى مانوس ماش ما تالى ماشق تامب

دفتر افندک نقشه قرمز فقط قلم

فی نیل نیس کیف تی قیف قیر فقیر

کا کار کارد کاہ گا کام گار اژ گاد

کو کوہ کوتاہ کوچک گوگوش گوشت

کی کیف کیہ کین کی گیج گیتی گیللاس

لا لال لازم لابد ما مادر ماه ماهی

لو لوس لوبیا لوله مو موش موم موزه

لی لیو لیوان قالی می مین میوه میش

نام نامہ شنا ہ نامار بہار چہار

نو نور نوک نوش ہو ہوش ہو ہور مشہور

نی نیک نیت نیم ہی ہیچ ہیچہ ہینم

آن این آتما آنجا اینجا

من تو او ما شما ایشان

ایشان کی کجا بلہ کتاب

افسرد باز شاگرد سلام

است کیت چیت صندلی

مداد میز معلم اسم مرسی

آقایان سروان چطورید خوبم

من سربازم ما شاگردیم من افسرم

تو افسری ما سربازید ما سربازیم

ایشان افسرند اوسروان است آقایی راد

من مداد دارم تو کاغذ داری معلم دفتر دارد

ما مداد پاک کن داریم شما مداد و قلم دارید

ایشان هم کاغذ دارند همه شاگردان مداد دارند

تخته پاک کن روی میز است چند عکس روی دیوار است

صندلی معلم نزدیک پنجره است او فقط یک مداد دارد

این اطاق چهار پنجره دارد دو سه پنج

خدا حافظ نقشه نیستم نیستی نیست

شما سه گرد نیستید چراغ روی میز است

گچ زیر میز است همه افسران در کلاس نیستند

کیف شما چه رنگ است آبی زرد قرمز

او کیف پول ندارد ما سیگار نداریم تو قندک نداری

زیرسیگاری روی میز است آن ستوان کبریت ندارد

سه بنگ مایر در کلاس است من نظامی هستم

تو شخصی هستی مادر کلاس هستیم شما امریکائی هستید

سرگرد هبمان آرنی در مدرسه است نظامی شخصی

دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه

امروز چه روزی است دیروز شنبه بود یکشنبه

شنبه ها مدرسه بسته است جمعه ها مدرسه بازا است

چه روزها فی مدرسه تعطیل است زبان فارسی مشکل است

درس دیروز آسان بود دوست من افسه ایش است

میخوانم میخوانی میخواند میخوانیم میخوانید میخوانند

کلاس هفته صبح ها چه ساعتی بدرسه میائیم

میایم میآنی میآید میائیم میآئید میآیند

هر رنگ تفریح چند دقیقه است هفت ده

من کفش و جوراب سیاه نمی پوشم شوار او دودی است

می پوشم می پوشی می پوشد می پوشیم می پوشید می پوشند

کلاه پیراهن سفید زیر پیراهنی سفید لباس سبز

او چه میکند؟ او صبحانه میخورد مادر منزل ما را میخوردیم

او ساعت هفت شام میخورد او معمولاً قهوه نمیخورد

چای نمخورم بچه‌های شما بدرسه میروند پستان کجاست؟

دخترم در کلاس سوم است ما ساعت ده میخوابیم

خانم بمنزل میرود شما چه ساعتی میخوابید ما به سینما میرویم

من خیلی گرسنه هستم وقتی شنه هستیم آب میخوریم

خانمش برای او غذا درست میکند امشب سالاد و ماهی میخورم

صبح ها تخم مرغ، نان و کره میخوریم. وزن شما چقدر است

چشمهای او آبی است. او صورتش را با آب و صابون می‌شوید

وزن برادرشان ۱۰۰ پوند است. قد دخترشان چقدر است

برای چند انگشت دارد؟ مامورشان را با آب و صابون می‌شوئیم

کی موهای سیاه دارد؟ هر روز دانتان را می‌شوید

شاموهای تان را می‌شوید؟ من دست هایم را می‌شویم

من هر روز دندانهایم را مسواک می‌زنم او صورتش را می‌شوید

دیروز بعد از ظهر بمنزل برادر مرقم مادرتان چند سال دارد

خواه برادران در شان را یاد بگیرند یاد بگیریم

در این کلاس تخته و صندلی می بینم بیرون کلاس چمن نمی بینم

دیشب درس یازده را یاد گرفتم. امشب درس دوازده را یاد میگیرم؟

درس های سیزده، چهارده، پانزده، شانزده و هفده را یاد میگیرم.

ایشان کدام درس را یاد میگیرند؟ بسیار خوب. تا فردا خدا حافظ.

حال شما چطور است؟ متشکرم، از لطف شما خوب است

اوچه زبانهای میدانند؟ من فرانسه نمیدانم. ما انگلیسی میدانیم

آن سرچوخته فارسی مینویسد. تلفظ فارسی مشکل است

کتاب اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰